

NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Landbruks- og matdepartementet
v/ landbruksminister Jon Georg Dale
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 803/OG0/24-2018

Dato: 2. juli 2018

Tørke og avlingssvikt – behov for et snarlig møte

Sør-Norge, og spesielt Østlandet, opplever nå en nedbørssvikt som en ikke har sett maken til på mange 10-år. Fraværet av nedbør har allerede ført til omfattende skader både i kornproduksjonen og i grovfôrproduksjonen. Førsteslåtten er gjennomført og fra mange hold rapporteres det om grovførmengder på 1/3 av normalt nivå. Gjenveksten etter førsteslåtten har stoppet helt opp.

For svært mange kornprodusenter er årets sesong allerede spolert og de skadede arealene er meldt inn til landbrukskontorene. Vekstsesongen har allerede kommet så langt at det ikke er noe alternativ å så korn på nytt – dersom det skulle komme nedbør. Avlingsskadeordningen vil i noen grad kompensere for det økonomiske tapet som følger av svikten i denne ene sesongen.

Grovfôrproduksjonen kan rettes noe opp med nedbør, men ikke på langt nær nok til å sikre det fôret som skal til for kommende innefôringssesong. Det rapporteres allerede om husdyrprodusenter som har begynt å bruke av vinterfôret fordi det ikke lenger er mulig å høste fôr direkte gjennom beiting. Med tilgang til større arealer for tilsåing med grønnfôr kan fôrsituasjonen bedres noe, men dette begynner å haste mye.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag sendte 20. juni et brev til LMD med forslag om at kornprodusenter med tilnærmet total avlingssvikt kunne få anledning til å så grønnfôr/raigras for salg til husdyrprodusenter uten å bli møtt med krav om avkorting i avlingsskadeerstatningen. Så langt har vi ikke fått noe svar på denne henvendelsen og det framstår som merkelig med tanke på de effektene tørken nå bidrar til. Situasjonen er langt mer alvorlig enn det mange ser ut til å ha tatt inn over seg.

For husdyrprodusentene handler det nå om å begrense effektene av den reduserte grovfôrtilgangen i størst mulig grad for å begrense nedslaktingen av både avlsdyr og produksjonsdyr. Det registreres allerede en økning i storfeslaktingen og innmeldingene til slakt øker på. Svært mye av den slaktingen som nå foregår ender i kjøtt som går rett inn på fryselager fordi det ikke er avsetning for slike volumer løpende. En utslakting av dyr vil ha negative konsekvenser for svært mange husdyrprodusenter for flere år framover samtidig som utslaktingen vil medføre en tilgang på ekstra kjøtt utover gjeldende produksjonsprognoser som vil være ekstremt forstyrrende for markedet med kjøtt og som vil koste husdyrprodusentene store summer å klarere.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag mener det nå er et stort behov for å diskutere praktiske løsninger for å handtere fôrmangelen. Det er behov for å diskutere regelverket knyttet til avlingsskadeordningen for å finne smidige løsninger på husdyrbrukernes behov for tilgang til

fôr/arealer til grovfôrproduksjon uten at de som disponerer arealene i dag skal bli møtt med krav om avkorting. I tillegg vil det være behov for å diskutere dispensasjonsmuligheter for telledato 1. oktober for husdyr, sett i forhold til den utslaktingen av dyr som uvergelig vil komme som et resultat av fôrmangelen utover sommeren/høsten.

Med dette som bakgrunn vil Norsk Bonde- og Småbrukarlag be om et snarlig møte med landbruksminister Jon Georg Dale for å diskutere situasjonen. Dette haster!

Med vennlig hilsen

Olaf Godli
Generalsekretær